

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

Ioana Sandu

**Memoria
muntelui**

Prefață de Adrian Lesenciuc

Postfață de Mircea Petean

LIMES
2019

că ea își îngăduie să dea sfaturi, să îndrume, ca una care a dobândit, prin suferință, înțelepciunea: *înainte de retragerea între/ patru pereți/ este bine să te oprești cu numele,/ cu trupul de folos / în locurile ferite de viituri,/ de loviturile cu gust sângeriu// este bine/ să întârzi mai mult/ în fața porții deschise/ în deplină vibrație cu/ timpul / în care te-ai apropii de tine (Alunecarea numai spre margine). În fond, înțelept e ca fiecare, la vremea potrivită, să încerce să-și găsească spațiul protector, spațiul securizant al unor *cuiburi de munte*, cum le numește, atât de sugestiv, poeta.*

Rostiri mai mult pentru sine, murmurate în singurătatea munților, poemele Ioanei Sandu, atât de pure în esența lor, au reverberații neașteptat de puternice și în exterior...

Mircea Petean
Florești, 02.04.2019

Cuprins:

Escaladări ale povârnișului paginii sub semnul târziului (Adrian Lesenciuc).....	5
Memoria muntelui	9
Prefacere în fața Crucii	11
Dacă te duci înainte	13
Iar stai cu fața în palme	14
Treci cumpăna între munți.....	15
Și interiorul se izbește de stânci	16
Golul desfăcut întocmai.....	17
În ecoul de adânc	18
Întâmpinare	19
Era bine să vorbesc mult	20
Ziua cea mai umedă	21
Nu poți să rămâi astfel.....	22
Când vezi mai întâi departele	23
Un joc al vremii.....	24
Judecata unei tăceri.....	25
Slaba putere de până acum.....	26
Amănuntul viu	27
Pe fruntea Zamorei	28
Între arbori.....	29
În fața cascadei	30
Se vor desface aripi	31
Ești în fața muntelui	32
După înseninare.....	33
Popas în amiază	34
Îndată se face loc.....	35
Imaginea de acum.....	36
Între ape.....	37

După o tăcere mai lungă	38
Rostirea neîncepută	39
Din nimic vine o revelație	40
Se petrece o limpezire	41
În Palanca	42
Recuperare	45
La retragerea din senin	46
Cum trece un cuvânt	47
Insula dintre ape	48
Focuri aprinse	49
Înălțimea te apropie	50
Clipa galbenă	51
Doar mirare este	52
Mesajul înălțimii	53
Piatra din vârf	54
Mult galben	55
Vârful atins	56
Atingi vârful	57
Approape de mântuire	58
Reculegere	59
Un detaliu	60
Alunecarea numai pe margine	61
Un ajutor vine	62
Singură alegi opțiunea	63
Biografia continuă	64
Cuiburi de munte	65
Spre împăcare	66
Ai ajuns în fața templului	67
Pe Sfinx	68
Cine va veni după tine	69
Tapiserie de munte	70

Lumi amestecate	71
Pasărea înălțimii	73
Din prea multă risipă	74
Se schimbă ziua la față	75
Vârful dat la o parte	76
Necuprinsul	77
Calea tăcerii	78
Fărăme de timp	79
Nici cea mai mică nădejde	80
Ridicarea pe vârfuri	81
Între vale și culme	82
Ți se pare cerul	83
Ești în alb	84
Risipă de iarnă	85
Se deschid porțile în ceruri	87
Cuvintele caută îngeri	88
Fulgi de zăpadă	89
Veșmânt iernatic	90
Sub Caraiman	91
S-au aprins candelabrele iernii	92
La ieșirea din iarnă	93
Lumi amestecate	94

Pe cărări de munte (Mircea Petean)	97
---	-----------

Prefacere în fața Crucii

Numele se preschimbă acum,
în supraviețuire de munte se-ntâmplă
cu semnul crucii pe creștet

mă strecor prin meandrele reci
repetând că nu sunt în restriște
cum nu am fost nici când
s-au zburătăcit niște ani
și-au dezgolit groapa
din marginea câmpului

în adâncul ei
să petrec întunericul,
el însuși
în mine
adânc

sunt într-o teribilă stare de jertfă
și apa care îmi spală temerile
devine dintr-odată o cale
cu multe păsări deasupra,
fundal de apus
pentru adăpostul de jnepeni

se întâmplă o prefacere în fața Crucii
translucidă

cum în comuniunea de apă, de aer, de pământ
cu preaplinul răsfrânt
în aproape

cum eu, nevăzută,
sorbindu-l.

Dacă te duci înainte

semnele vor fi în sălașul pietrei
și rămâi în trezire
cât mai aproape de cuibul luminilor
din Muchia Lungă

cauți drumul,
se triază celulele sănătoase
se prescrie și mica dorință
în jurnalul unei duminici

te mistuie foamea și setea
cu apă și pâine alături

trebuie să fii la fel de lucidă
ca în tiparul primei schimbări
după vorbirea cu sfinții

tu fiind înăuntrul schimbării

reînnoindu-te treptat
fără prea multe pretenții.

de parcă ai fi petrecut o mie de drumuri
cu îngerii-n stol
după tine

din nou te cuprinde o teamă,
cum te ridici dintr-o apă
și cum sari ca din foc,
întorci capul
întinzi mâna
răsucești trupul

te împiedică o durere
te agăți de neant

se întâmplă vârtejul
lăuntric
în marginea vieții
cu hainele târâte pe jos.

Treci cumpăna între munți

cum plângerea surdă
peste grija de somn,
plângere din aproape
bolborosind rugăciuni,
curgere învolburată
în orizontul mult prea îndepărtat
de inima prăvălită
în vad

te pomenești dând cu pumnii
în porțile cerului,
lovești o stâncă între două poteci
și trănțești aita în hăul de cumpănă
pe aceleași răni

puțin mai lipsește
până la ruperea trupului
cu tulburare continuă
în sunetul slab

abia prinzi bușteanul

și cumpăna o treci
cu lemnul în spate
cu fața în sus.

când nu reușești să mai faci un pas
către tine,
se sparge trăznetul
și urcă plângeri spre cer,
icnește mila unei ființe
spre altele
cu nădejdi mai puține

păsări multe cad pe cugetarea subțire
și ceasul bătut cu jnepeni și pietre
nu mai rabdă nici vorba
cu nodul în gât

ești târât cu strânsura de ierburi
pe conglomerate fluide
peste brădetul primului cer

se fisurează adâncul

scâncetul este cu plâns

aleluia este acum
pentru cine prinde ancora
cu mâinile în cer.

Golul desfăcut întocmai

Dar tu ai tremurat pe stânca
din mijlocul apei,
te-au zgâlțâit daimonii
din toate încheieturile,
au urlat sălbăticiunile pădurii
gata să cadă și luna plină
în moalele capului

vertijul a clătinat creierii,
a împrăștiat strigătul prin luminările apei,
amarul de-o clipă
desfăcut întocmai
cu toate punțile prăbușite

și cum nimeni nu-ți știe liniile palmei
nicicum linia vieții
întreruptă de câteva ori,
nu dai bir cu fugiții
printre cei agățați în beznă

calci în picioare îmbătrânirea
cu abandonul
dintr-odată asprit.

locuri nemântuite
goluri răsucite
în gol
neîndurat

vlagă subțire
cu frică de moarte

nimicul fără pretenții
în felul cum pierdem nădejdea

în respirația
cu frigul în oase.

Întâmpinare

Ce poți să mai faci
când și ultima vorbă
te lasă scormonind înfrigurarea
din carne

numai clipirile pleoapei
dezvăluie îngăduința fibrei
pe cuvântul mâhnit

devii soră și frate cu mai mulți
și în grabă,
gestul de sprijin pare deschis
și crezi că este bine ce faci
pentru următoarea călătorie
cu stingerea durerii
pe bătaia de clopot

ai calculat detaliile îndestul
cu mărunțul bine lustruit
pe orice amănunt,
ai albit și victoriile mici
cât să intri într-o întâmpinare
cu mâinile încălzite,
cât să treci bariera
prin mai multe ape uitate.

când oamenii îl chemau pe Dumnezeu
 în strigătul unei duminici
 peste prăpastia din sufletul lor

când au fugit cerbii

atunci era bine să vorbesc mult

câteva vorbe ar fi dezvelit locul inimii
 și ruga fără încetare s-ar fi auzit
 și în celălalt capăt al lumii,
 s-ar fi văzut Crucea
 cu toate brațele luminate
 cum și brațele mele
 înfășurând trupul crud

s-ar fi văzut cerbii în tulbure timp
 între fugă și spaimă

m-aș fi văzut eu
 cu alt cuib
 în propriul meu suflet.

Ziua cea mai umedă

Îmi amintesc,
 venise o corabie mânată de briza subțire,
 naufragiase chiar în luminișul
 din fața inimii,
 eu săvârșeam ruga cu plângeri
 în intervalul blajin

s-au desfăcut cerurile
 și cerbii-au fugit prin pădurile goale

ardeau mestecenii

ceva rău spre mai rău
 se întâmpla

trebuia să urmez cerbii
 în alergătura lor mai aproape de ceruri,
 ar fi rămas ziua
 de pomină,
 cea mai umedă între lacrimi

și-n anotimpul aceleiași lumi.